

ALLE KOMPETANSER

Tenk Sammen | Kunnskap, Barn og Unge | Sandefjord | 2024

RELASJON

- 1.1.1 Selvbevissthet og åpenhet
- 1.1.2 Perspektivtaking og empati
- 1.1.3 Aktiv relasjonsbygging
- 1.1.4 Følelsesregulering
- 1.1.5 Tåle ubehag
- 1.1.6 Kultursensitivitet
- 1.1.7 Aktiv lytting
- 1.1.8 Møte utfordringer i relasjoner
- 1.1.9 Konflikthåndtering

FAG

- 1.2.1 "Kids do well if they can"
- 1.2.2 Familieperspektivet
- 1.2.3 Barn og unge i kontekst
- 1.2.4 Forebygging og tidlig innsats
- 1.2.5 Mangfold og inkludering
- 1.2.6 Kropp og helse
- 1.2.7 Psykisk helse
- 1.2.8 Digital oppvekst
- 1.2.9 Vanligste utfordringer
- 1.2.10 Traumebevissthet

SYSTEM

- 1.3.1 Handlingsveilederen og samkonsultasjon
- 1.3.2 Tjenester og tilbud
- 1.3.3 Nasjonale og lokale føringer
- 1.3.4 Svakheter i systemet
- 1.3.5 Samtykke som verktøy for samhandling
- 1.3.6 Medvirkning
- 1.3.7 Følge opp bekymring - nivå 0
- 1.3.8 Tverrprofesjonell samhandling
- 1.3.9 Aktiv lagbygging

RELASJON

1.1.1 Selvbevissthet og åpenhet

- Være bevisst at egne erfaringer og holdninger er med på å forme hvordan vi forstår og møter andre.
- Kunne reflektere over egne reaksjonsmønstre og innvirkningen man selv har på andre.
- Være åpen for veiledning, tilbakemelding og ny kunnskap.

1.1.2 Perspektivtaking og empati

- Kunne se seg selv utenfra og andre innenfra.
- Anerkjenne at det er mange måter å forstå situasjoner og utfordringer på.
- Være villig til å utforske ulike perspektiver og utfordre egne antakelser.
- Se verdien i tverrfaglig drøfting som utvider forståelse og dermed skaper nye handlingsrom.
- Kunne møte barn, unge og foresatte der de er, med medfølelse og empati (jf. verdigrunnlaget "Vi bryr oss - dere står ikke alene").

1.1.3 Aktiv relasjonsbygging

- Forstå at gode relasjoner er avgjørende for måloppnåelse i alt arbeid med barn, unge og familier.
- Kunne innta en proaktiv og bevisst holdning til relasjonsbygging med barn/unge, foresatte og samarbeidspartnere.

1.1.4 Følelsesregulering

- Forstå hva som ligger i begrepet «toleransevindu».
- Vilje til å jobbe med egne følelser og følelsesregulering i møte med barn/unge og foresatte.
- Kunne validere barns/unges/foresattes følelser og samtidig opprettholde tydelig og trygge rammer.
- Kunne møte barn som er overveldet av følelser eller på andre måter strever med følelsesregulering.
- Kunne søke støtte og veiledning når det er for krevende å regulere egne eller barn/unges følelser.

RELASJON

1.1.5 Tåle ubehag

- Vite at usikkerhet og ubehag er naturlige, ufarlige og ofte nødvendige faktorer i en prosess mot løsninger.
- Våge å stå i det som er vanskelig sammen med barn, unge, foresatte og samhandlingspartnere.

1.1.6 Kultursensitivitet

- Forstå hva som ligger i begrepet «kultursensitivitet».
- Tilnærme seg ulike kulturer på en åpen, respektfull og ikke-vitende måte.
- Være villig til å jobbe med ubevisste fordommer.
- Ha innsikt i egen kulturell bakgrunn og hvordan den preger virkelighetsforståelse og kommunikasjon.
- Være lydhør for tilbakemeldinger og åpen for gjensidig læring i møte med andre kulturer.
- Kjenne til rasisme som samfunnsutfordring og kunne snakke med barn/ungdom og familier om rasisme.

1.1.7 Aktiv lytting

- Kunne lytte aktivt til hva andre formidler gjennom ord og kroppsspråk.
- Ha en lyttende og likeverdig måte å kommunisere på, som søker å forstå behov framfor å fokusere på atferd.
- Se verdien av å bruke tid på å forstå en situasjon for å kunne hjelpe.

1.1.8 Møte utfordringer i relasjoner

- Være bevisst egne reaksjonsmønstre i møte med utfordringer i relasjoner.
- Kunne sette ord på det som er utfordrende på en måte som åpner og skaper handlingsrom.
- Kjenne til viktigheten av å regulere egne følelser for å kunne møte barn/unge og foresatte på en god måte.
- Ha gode strategier for når relasjoner i samarbeid blir utfordrende.
- Kunne søke støtte og veiledning der relasjonsutfordringer blir for vanskelige.

RELASJON

1.1.9 Konflikthåndtering

- Forstå hva som ligger i begrepet «**konflikthåndtering**».
- Kunne regulere egne følelser i møte med konflikter (lav affektiv tilnærming).
- Kjenne til hvordan ulike tilnærminger kan eskalere og de-eskalere en konflikt.
- Kunne mekle i en konflikt uten å overta prosessen, og på en måte som validerer, ivaretar og involverer alle parter.
- Kunne følge opp og reparere etter en konflikt.
- Forstå konflikt som et mulig tegn til uro som bør følges opp (jf. handlingsveilederen og verdigrunnlaget "Ingen familier skal måtte stå i en vanskelig situasjon alene").

FAG

1.2.1 «Kids do well if they can»

- Forstå hva som ligger i begrepet «Kids do well if they can», og hvordan dette ser ut i praksis.
- Være bevisst at "dårlig oppførsel" ikke kan tillegges barns/unges personlighet, men at det er et uttrykk for at barn/unge ikke kan eller har lært å håndtere utfordringer på en mer hensiktsmessig måte.
- Kunne søke støtte og veiledning i situasjoner der det er vanskelig å se barn i lys av "Kids do well if they can".

1.2.2 Familieperspektivet

- Forstå at det enkelte barns/unges trivsel, helse og læring henger sammen med forhold i familien, og at utfordringer må løses i samspill med familien.
- Kjenne til hva som ligger i begrepet «familieperspektivet».
- Kjenne til hva som ligger i begrepet «barn som pårørende».

1.2.3 Barn og unge i kontekst

- Forstå at barn og unge lever sine liv i relasjoner på ulike arenaer, og at barn må forstås i den sammenheng og den tid de lever i.
- Kunne relatere til dagens ungdoms- og barnekultur.
- Forstå og hensynta betydningen av sosial tilhørighet og gruppepress for barn og unge.

1.2.4 Forebygging og tidlig innsats

- Forstå hva som ligger i begrepene «tidlig innsats og forebygging».
- Ha kunnskap om faktorer som skaper gode psykososiale miljøer som fremmer helse, trivsel, inkludering og læring.
- Se verdien i å først forsøke løse utfordringer i fellesskapet på universelle arenaer, framfor å umiddelbart søke løsninger gjennom innsats for den enkelte.
- Forstå viktigheten av forebygging, blant annet gjennom tiltak for et godt miljø i barnehage, skole og SFO.
- Jobbe aktivt med spenningsfeltet mellom tidlig intervensjon og normalisering av vanlige utfordringer.

FAG

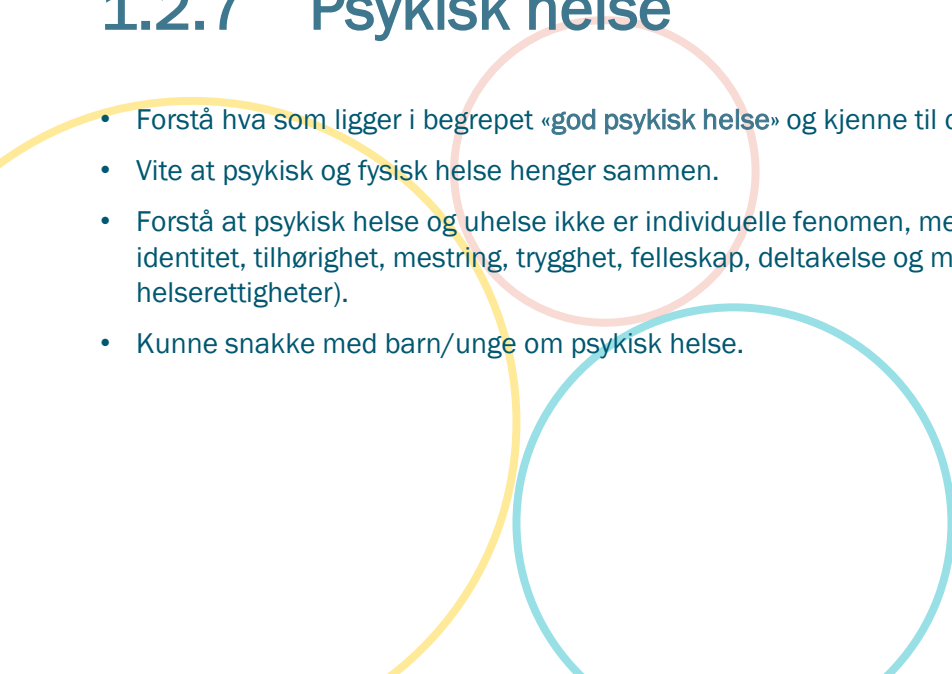
1.2.5 Mangfold og inkludering

- Ha kunnskap om mangfold i et bredt perspektiv, for eksempel etnisitet, seksuell legning, religion, funksjonsnedsettelse og urfolks rettigheter.
- Ha kunnskap om tilleggsbelastninger som medlemmer av stigmatiserte minoriteter kan rammes av, og kjenne til de viktigste faktorer for å redusere "minoritetstress".
- Forstå hva som ligger i begrepene «anti-rasisme og anti-diskriminering» og "inkluderende fellesskap".
- Ha respekt for andres tro, livssyn og livsstil.
- Være bevisst hvordan det kan oppleves å være «annerledes» og viktigheten av tilhørighet.
- Vite hvordan man motarbeider diskriminerende holdninger og bidrar til å skape et inkluderende sosialt fellesskap.
- Kjenne til rettigheten til tolk, inkludert døvetolk, og vite at barn ikke skal brukes som tolk.

1.2.6 Kropp og helse

- Forstå hva som ligger i begrepet «god helse» og kjenne til de vanligste helseutfordringene.
- Kjenne til viktigheten av fysisk aktivitet, kosthold og søvn for barns trivsel og læring.
- Kunne snakke med barn/unge om kropp og helse.

1.2.7 Psykisk helse

- Forstå hva som ligger i begrepet «god psykisk helse» og kjenne til de vanligste psykisk helseutfordringene.
  - Vite at psykisk og fysisk helse henger sammen.
  - Forstå at psykisk helse og uhelse ikke er individuelle fenomener, men at disse bl.a. henger sammen med identitet, tilhørighet, mestring, trygghet, fellesskap, deltakelse og mening i livet (se Holtes syv psykiske helserettigheter).
  - Kunne snakke med barn/unge om psykisk helse.
-

1.2.8 Digital oppvekst

- Forstå hva som ligger i begrepene «digital oppvekst og digitalt foreldreskap».
- Ha kunnskap om de positive og negative sidene ved barns nettbruk for å kunne tilrettelegge for en aktiv, deltakende og trygg digital oppvekst.

1.2.9 Vanligste utfordringer

- Forstå hva som ligger i begrepene «risiko- og beskyttelsesfaktorer».
- Ha grunnleggende kunnskap om de vanligste utfordringene i barns/unges og familiers liv, inkludert vold og overgrep, rusproblemer, omsorgssvikt, lærevansker, atferd som utfordrer og dårlige levekår.
- Kunne se, utforske og følge opp bekymringer knyttet til de vanligste utfordringene.
- Være bevisst at strev i seg selv ikke er skadelig eller farlig, og forstå viktigheten av å styrke barns/unges iboende evne til å mestre det som oppleves vanskelig.
- Forstå barns/unges/familiers utfordringer i kontekst.

1.2.10 Traumebevissthet

- Forstå hva som ligger i begrepet «traumebevissthet».

SYSTEM

1.3.1 Handlingsveilederen og samkonsultasjon

- Være godt kjent med Tenk Sammen handlingsveileder med tilhørende rutiner, begreper og verktøy.
- Kjenne til samkonsultasjon som samhandlingsform.
- Ved samhandling på nivå 2 og 3, vite hvem som til enhver tid er stafettholder og bidra aktivt i laget rundt familien.
- Være handlekraftig og proaktiv slik at familier kan få den hjelpen de trenger.

1.3.2 Tjenester og tilbud

- Kunnskap om tjenestene i kommunalområdet Kunnskap, barn og unge.
- Vite hvor man kan få informasjon om ulike tilbud til barn/unge og familier.
- Vite at «den rette tjenesten» ikke alltid eksisterer, og at løsninger må skapes og prøves ut i felleskap.
- Kunne hjelpe unge/familier med å finne frem i systemet og være "døra inn" til andre tjenester i kommunen.

1.3.3 Nasjonale og lokale føringer

- Kjennskap til relevante nasjonale og lokale føringer, verdier og relevante reformer.

SYSTEM

1.3.4 Svakheter i systemet

- Være bevisst og forsøke kompensere for svakheter i systemene, både internt i kommunen og med samhandlende instanser.
- Kunne relatere til utfordringene mange familier opplever i møtet med systemene, og innsatsen det krever å orientere seg i tjenestetilbudet.
- Kjennskap til at mangelfull samhandling mellom offentlige instanser har særlig konsekvenser for barn/unge og familier i behov av langvarig og sammensatt hjelp.
- Kjenne til rutiner for avvik og ta ansvar for å melde avvik.

1.3.5 Samtykke som verktøy for samhandling

- Forstå at loverket rundt samtykke er der for å sikre medvirkning, skape tillit og ivareta grunnleggende rettigheter for barn/unge og foresatte.
- Kunne sette seg inn i hvordan det kan oppleves for barn/unge/foresatte å dele sensitiv informasjon og gi samtykke til at denne informasjonen deles videre.
- Kunnskap om de juridiske rammene knyttet til samtykke og evne til å kommunisere disse til barn/unge og foresatte på en tydelig og tillitsfull måte.
- Kunne utforske valgmuligheter og avgrensninger i samtykket der familier uttrykker usikkerhet.
- Forstå årsaker til at noen familier ikke ønsker å samtykke til samhandling og kunne imøtekomme dette med respekt.
- Kunne informere om hvilke konsekvenser mangel på samtykke kan få for barnets/ungdommens oppfølging.

1.3.6 Medvirkning

- Forstå hva som ligger i begrepet «medvirkning».
- Forstå barn og unge som aktive og kompetente deltakere i egne liv.
- Forstå viktigheten av å involvere barn/unge/familier i utforming og oppfølging av tjenestetilbud.
- Kjenne til prinsippet "barnets beste", et rettslig prinsipp som skal sikre at barns interesser løftes frem og vektlegges når det tas stilling til spørsmål som har betydning for dem.

SYSTEM

1.3.7 Følge opp bekymring – nivå 0

- Kunne observere, reflektere over og utforske tegn som undrer eller bekymrer.
- Være bevisst og aktivt motarbeide barrierer for å handle på bekymring, enten de er personlige, relasjonelle eller strukturelle.
- Kunne dele undring med dem det gjelder på en tillitsbyggende og tydelig måte.
- Ta bevisste valg med hensyn til hvor, når og hvordan en undring blir delt.
- Kunne formidle hovedbudskapet «Jeg bryr meg – dere står ikke alene».
- Kjenne til rutiner og god praksis for bekymringsmelding til og samhandling med barneverntjenesten.
- Kjenne til oppmerksomhets- og opplysningsplikten til helse- og sosialtjenester, inkludert NAV.

1.3.8 Tverrprofesjonell samhandling

- Forstå hva som ligger i begrepet «tverrprofesjonell samhandlingskompetanse».
- Anerkjenne tverrprofesjonell samhandling som avgjørende for måloppnåelse og som kjernekompetanse på lik linje med fagspesifikke kompetanser.
- Forstå og aktivt jobbe med de grunnleggende tverrprofesjonelle samhandlingskompetansene.

1.3.9 Aktiv lagbygging

- Forstå hva som ligger i begrepet «god samhandlingskultur».
  - Være motivert og aktivt med på å bygge gode lag rundt familier som er i behov av støtte.
-

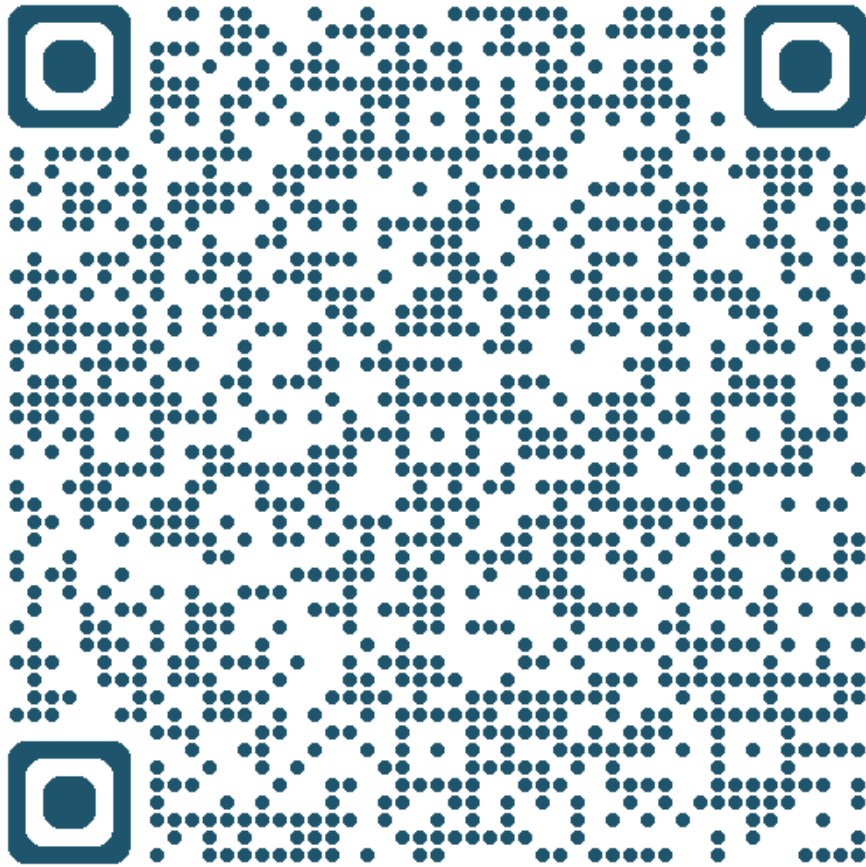
NØKKELBEGREPER

Tenk Sammen | Kunnskap, Barn og Unge | Sandefjord

I utarbeidelsen av kompetansebeskrivelsene utkrystalliserte det seg 20 nøkkelbegreper som ansatte i KBU bør jobbe mot en felles forståelse av. Disse ble for omfattende å beskrive i selve rammeverket og er derfor hentet ut i denne oversikten. Dette er begreper vi ønsker å jobbe på sammen i tiden fremover.

1. Kultursensitivitet
2. Konflikthåndtering
3. Toleransevindu
4. "Kids do well if they can" (Ross Greene)
5. Familieperspektivet
6. Barn som pårørende
7. Tidlig innsats og forebygging
8. Inkluderende felleskap
9. Mangfoldskompetanse
10. Minoritetsstress
11. Anti-rasisme og anti-diskriminering
12. God helse
13. God psykisk helse
14. Digital oppvekst og digitalt foreldreskap
15. Risiko- og beskyttelsesfaktorer
16. Traumebevissthet
17. Medvirkning
18. Barnets beste
19. God samhandlingskultur
20. Tverrprofesjonell samhandling

[Kompetanse for ALLE ansatte i KBU - Sandefjord kommune](#)

